

עטרת שלום

עלון שבועי טעי"י מוסדות קאמרון בארה"ק. רח' ארזי הבירה 48 ירושלים
בנטיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
פרשת וישלח

בס"ד, עש"ק פרשת וישלח
י"ב כסלו תשע"א - שנה ב' גליון מ"ז

זמני הדלקת הנרות ומוצי"ש

ירושלים	הרה"ג מוצ"ש	ר"ת
4:03	5:17	5:55
4:03	5:17	5:55
4:02	5:16	5:54
4:17	5:18	5:51

נא לטמור על קדושת הגליון

דברי תורה מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

ליקוטי דיבורים

וַיִּשְׁלַח יַעֲקֹב מַלְאָכִים לְפָנָיו אֶל עֵשָׂו אָחִיו אֲרִיצָה שְׂעִיר שָׂדֵה אָדָם (לב ד.)

פרש"י מלאכים ממש. ויש לומר שהמלאכים האלו נבראו ע"י המצות שעשה יעקב אבינו, כי רש"י אומר 'עם לבן גרתי' גרתי בגי' תרי"ג, כלומר עם לבן הרשע גרתי ותרי"ג מצות שמרתי. וזה איתא במדרש תנחומא (ויצא פ"ג) וז"ל: 'ויצא יעקב' וזה"כ 'כי מלאכיו יצוה לך לשמרך בכל דרכיך' (תהלים צח), א"ר מאיר, עשה מצוה אחת מוסרין לו מלאך אחד, עשה שתי מצות מוסרין לו שני מלאכים, עשה מצות הרבה מוסרין לו מלאכים הרבה, שנאמר כי מלאכיו יצוה לך לשמרך וגו'. וכן כאן ע"י התרי"ג מצות שקיים יעקב אבינו נבראו המלאכים האלו, ואותם שלח לעשו אחיו.

ואמר יעקב אבינו 'ויהי לי בגי' שם הוי"ה במילוי יודי"ן עה"כ, 'שור וחמור צאן ועבד ושפחה' היינו כמו שפרש"י עה"פ 'ויקחו לי תרומה' (שמות כה ב) לי לשמי. וכן כאן 'ויהי לי' שעשה הכול 'השור וחמור וגו' לשם שמים וכדי לקיים בו המצות.

'ואשלחה' המלאכים שנבראו ע"י המצות, 'להגיד' לומר שעשיתי כל הגשמיים והמצות 'לאדני' לשם שמים, ועי"ז יהיה 'למצא חן בעיניך' שיהיה ניצול מעשו הרשע שלא יוכל להרע לי.

(ליקוטי דיבורים תשס"ה לפ"ק)

ה"י וי"ו ה"י שהוא שם הדעת המחבר. וגם אחדי"ם עולה שם ס"ג שהוא בכינה שורש הדינים. שע"י המתקה בשורש הדינים נעשה אחדות בכל העולמות. וזהו הענין מה ששלח יעקב להגיד לעשו 'עם לבן גרתי' שהמתקתי שם כל הדינים והקליפות שלך, 'ויהי לי שור וחמור צאן ועבד ושפחה' שהם מיני קליפות כמבואר בזה"ק (ח"א קסו:) ובתיקו"ז (קמו:), וזה 'ויהי לי' שיעקב אבינו הכניע אותם תחת שליטתו, ולכן איני ירא ממך. אבל כשחזרו המלאכים אמרו לו, שהוא 'הלך לקראתך וארבע מאות איש עמו' למלחמה, שעוד לא נכנע אליך, אז הבין יעקב שלא גמר עוד להכניע את הדינים והקליפות אצל לבן, ולכן שלח לו יעקב את המתנות האלו, שהם במספר תק"ף, דהיינו 'עוזים מאתים ותישים עשרים רחלים מאתים ואילים עשרים' שהם מספר ת"מ, 'וגמלים' שלשים עם 'בניהם' הם ששים, הרי ת"ק, 'פרות ופרים' חמשים, 'אתונות ועידים' שלשים, סה"כ עולה כל המתנות כמנין תק"ף, לרמוז שהם היו תוקף הדינים וקשה מאוד להכניעם, ולכן שלח אותם לעשו בבחינת שיעיר המשתלח שלא יקטרג עליו, ולזה באמת רואים שע"י המתנות האלו נכנע עשו לגמרי ליעקב אבינו.

אבל כל זה היתה בפרטיות ליעקב אבינו, אבל בכללות יכנע עשו לעתיד לבוא, כמ"ש 'ועלו מושעים בהר ציון לשפט את הר עשו והיתה להוי"ה המלוכה' (עובדיה א כא), שאז יכנע עשו הרשע לגמרי בב"א.

(נאמרו בס"ש תשס"ט לפ"ק)

וַיֵּצֵאוּ אִתָּם לְאָמֹר כֹּה תֹאמְרוּן לְאֲדָנָי לְעֵשָׂו כֹּה אָמַר עֲבָדְךָ יַעֲקֹב עִם לְבָן גִּרְתִּי וְאַחַר עַד עָתָה (לב ה.)

צריך להבין מה היתה ענין שליחות המלאכים לעשו, שציוה לומר עם לבן גרתי וגו' ויהי לי שור וחמור וגו', איך עי"ז יכנע עשו לפניו ולא יגע בו לרע.

אלא הנראה לומר בהקדים לבאר למה שלחו יצחק ורבקה את יעקב דוקא לבית לבן מפני עשו אחיו. אלא שזה ידוע מחכמינו ז"ל במסכת בבא בתרא (קי ע"א) שרוב בנים דומין לאחי האם. וזה ידוע ממרן האר"ז"ל (שער הכוונות דרושי קידוש לש"ק ד"א ועוד) שאין המתקת הדינים אלא בשורש הדין עצמה, כי בשורש הדין יכולים לשנות הדין לצירופים אחרים כמו מצרה צהר וכו'.

ולזה מובן למה שלחו יצחק ורבקה את יעקב אצל לבן דוקא, כדי שימתיק את הדינים של עשו בשרשם שהוא אצל לבן, שהרי רוב בנים דומין לאחי האם ושם שרשו, ולכן מפרט התורה כששלחו יצחק ורבקה אצל לבן, מי הוא לבן אחי רבקה אם יעקב ועשו' (כח ה) שנתקשה בזה רש"י ז"ל, ואומר איני יודע מה מלמדנו. אבל לפי הנ"ל בא התורה לומר שבגלל שלבן הוא אחיו של רבקה, לכן היה צריך יעקב אבינו לילך אצל לבן, כדי להמתיק שם את הדינים בשורשם.

וזה שאמרה רבקה ליעקב 'וישבת עמו ימים אחדים עד אשר תשוב חמת אחיך' שישב שם עד שיהיה הבחינה של 'ימים אחדים' בחינת אחדות, שע"י שימתיק אצל לבן את הדינים ההולכים בפירודא, ממילא יהיה הבחינה של 'ימים אחדים' בגי' שם אהו"ה במילוי יודי"ן כזה אל"ף

דברי תורה מרבתינו זי"ע

**וַיֵּרָא כִּי לֹא יָכַל לֹא וַיִּגַע בְּכַף יָרְכּוֹ וַתִּקַּע כַּף יָרֵךְ יַעֲקֹב
בְּהַאֲבִקּוֹ עִמּוֹ (לכ כו).**

כל יגיעת הס"מ בגיד הנשה, שיהיו הדורות הבאים בורחים מהצדיקים, ואפילו אם ידבק עצמו לצדיק, יהיה בלא התקשרות נפש בנפש באהבה עזה, וכל גאולת ישראל תלוי בזה, שהצדיק סומך ומיוחד כנסת ישראל עם הקב"ה באין גמור. (נוצח חסד/ מרכינו יצחק אייזיק מקאמרנא)

**וַיִּשְׁאַל יַעֲקֹב וַיֹּאמֶר הַגִּידָה נָא שְׁמֶךָ וַיֹּאמֶר לָמָּה זֶה תִּשְׁאַל
לְשְׁמִי וַיְבַרְךָ אֹתוֹ שָׁם (לכ ל).**

רצה לומר דהרי כתוב 'יעקב הוא הקמן' (עמוס ז), והכוונה שצדיק הדור האמיתי בעת הגלות, מחמת שישראל הם קמנים ושפלים ונבזים בעיני אומות העולם יותר מכל אומות העולם, והוא כמה שהם שואלים לישראל איה אלהיכם להושיע אתכם. לזה כתיב כאן 'וישאל יעקב ויאמר' צדיק הדור האמיתי בעת הגלות, 'ויאמר הגידה נא שמך' הגדול והנורא באותות ומופתים בישועות גדולות לישראל עד שיכירו את שמך הגדול, שעי"ז אינם יכולים אומות העולם לשאול איה אלהיכם להושיע אתכם, כי הסתרה הוא עד אין חקר ואין מספר, והוא

מרוכב וטוקף הגלות והדחקות והצער והבושה שיש לישראל. 'ויאמר' כלומר שהשיב הקב"ה להצדיק, 'למה זה' צדיק הדור 'תשאל לשמי' הרי אני מלא כל הארץ כבודו לית אתר פנוי מני, ואם הצדיק הדור שואל להקב"ה זאת באמת לכבו, אז 'ויברך אותו' להצדיק 'שם' בכל התפלות והבקשות שמבקש מהקב"ה להושיע לישראל, מברך אותו בסוד 'ואברכה מברכך' (יב ג), שהצדיק יכול מהיום והלאה לברך את ישראל בכל ישועתם, והקב"ה מקבל את תפלתו אמן. (בן ביתי/ מרכינו אליעזר צבי מקאמרנא)

וַיִּזְרַח לּוֹ הַשֶּׁמֶשׁ (לכ לב).

איתא במדרש פליאה עה"פ כאן וז"ל: מלמד ששמרו האבות את השבת. ואמרת לפרש, כי לכאורה קשה לבעל המדרש, דהול"ל 'זיורח השמש' מהו 'לו'. ומכאן הוכיח ששמרו האבות את השבת, והיינו כדברי האור החיים הק' זי"ע (בראשית ב ג) עה"פ 'כי ששת ימים עשה הויה' (שמות כ יא) דהול"ל 'בששת'. ומפרש הוא ז"ל, דהקב"ה ברא את העולם רק על 'ששת ימים', והקב"ה נתן כח סגולה ליום שבת, דע"י שמירת יום השבת, נותן האדם כח שהעולם יעמוד עוד ששה ימים, א"כ מי ששמר את השבת, יש לו חלק בעולם. ובוה פירש אא"ז הגה"ק רבי אלכסנדר מקאמרנא בעל זכרון דברים זי"ע מאמר חכמו"ל (שבת קטז): כל המתפלל בערב שבת ואומר ויכלו, נעשה שותף להקב"ה במעשה בראשית ע"ש. וזה יש לפרש גם כאן, דלמה נאמר 'זיורח לו השמש' דהול"ל 'זיורח השמש'. רק בא לומר שבגללו ובזכותו לבר זרחה השמש בעולם, וע"ז מרמו המדרש מלמד ששמרו האבות את השבת, לומר שבזכות ששמרו השבת לכן זרחה השמש בגללו ובזכותו, כי יש לו חלק בעולם ע"י שמירת שבת. (פרי חיים/ מרכינו חיים יעקב מקאמרנא)

**וַיֹּאֲלֶה הַמַּלְאָכִים אֲשֶׁר מְלָכּוֹ בְּאַרְצֵי אֲדוּם לַפְּנֵי מֶלֶךְ מִלְּךָ לַבְּנֵי
יִשְׂרָאֵל (לו לא).**

ידוע מה שכתב מרן הארז"ל (ע"ח שער מיעוט הירח פ"ב), כשהיה שני המלכים [יחוד קודשא ב"ה ושכינתיה] משתמשים בכתר אחד, לא ישלמו בנו שום אומה ולשון. ולפי"ז פרשנו 'אשר מלכו בארץ אדום' הוא רק 'לפני מלך מלך' שני מלכים 'לבני ישראל' מספר כת"ר אח"ד. ולכן אם היו ישראל שומרין ללמוד בלילה אחר חצות, והיה היחוד בכל לילה נעשה בשלימות שני מלכים בכתר אחד שוה בשוה, אז עכ"פ היו נכניעים אומות העולם תחת ישראל ולא היו גוזרין שום גזירה על ישראל בגלות, וכל מה שעובר עלינו בגלות המר הזה, הוא מחמת חטא הזה שישנים כל הלילה, ואין לומדין ומזמרין שיר ושבח אחר חצות לילה לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה. (זוהר ח' מרכינו יצחק אייזיק מקאמרנא)

**הַצִּילֵנִי נָא מִיַּד אַחֵי מִיַּד עֵשָׂו כִּי יֵרָא אָנֹכִי אֹתוֹ פֶּן יָבֹא
וְהִכְנִי אִם עַל בָּנָיִם (לב יב).**

רצה לומר 'הצילני נא מיד אחי' שלא התנהג עמי באהבה, כי הוא רשע ואסור להתחבר עם הרשע אפילו שהוא יתנהג עמי באהבה. 'מיד עשו' כי הוא רוצח כמ"ש 'ועל חרבך תחיה' (כו מ), והטעם 'כי ירא אנכי אותו' ע"י שיתנהג עמי באהבה יש לי יותר פחד ממה שהוא רשע, והוא כי מה טעם אסור להתחבר לרשע שלא ילמוד ממעשיו, כנודע שבדורינו השפל, כל התחברות הוא עם רשעים, לזה לומדים מהם מעשים רעים מנהגים רעים להתנהג הם ובניהם, וכל זה הוא ע"י שמתחבר עם הרשע ועושה עמו אהבה, לזה אמר בב' לשונות מיד אחי ומיד עשו. והטעם 'כי ירא אנכי' שהיא השכינה יראה, 'פן יבוא' איש ויחבר עמי באהבה ואלמוד ממעשיו הרעים, שעי"ז יבא 'הכני אם' שהוא אלאה המקנת על הבנים, וכשמגיע לאמא איזה פגמים מהרשעים ומהתחברות עמהם, גורם הסתלקות א"ם מעל הבנים ח"ו. (בן ביתי/ מרכינו אליעזר צבי מקאמרנא)

**הַצִּילֵנִי נָא מִיַּד אַחֵי מִיַּד עֵשָׂו כִּי יֵרָא אָנֹכִי אֹתוֹ פֶּן יָבֹא
וְהִכְנִי אִם עַל בָּנָיִם (לב יב).**

לכאורה קשה למה כתוב שתי פעמים 'מיד'. ואפשר לומר ולרמו, שיעקב אבינו ע"ה ביקש שבניו יהיה להם כל טוב לעולם ועד, וזה ידוע מה שהובא בזהר הקדוש (ח"ב קנב): שאם השפעה הולך לישראל, אז הכול ילך לעם בני ישראל בכל מקום שהם, והתמצית הולך לעכו"ם לבני עשו, ואם חו"ש להיפך, אז הם לוקחים הכול ואז הם לוקחים מקודם כמעט הכל, והתמצית חו"ש מקבלים בני ישראל. וזה מרמו השתי פעמים 'מיד' שהוא בנימטריא ח"ק לישנא דפרנסה, כמבואר במסכת ביצה (טו). וזה שביקש יעקב אבינו ע"ה שיהיה לבניו פרנסה וכל טוב מעצמם, וזה שאמר

'הצילני נא מיד אחי מיד עשו' שלא יצמרכו חו"ש בני ישראל פרנסה מעשו ומעכו"ם, 'כי ירא אנכי' שאם הם ישלמו על השפע, אז הם לא יתנו לנו לקיים את 'אנכי' שהוא התורה"ק, וגם לא ירשו להם לקיים 'אתו' אתון או"ת שזה את שבת ותפילין, שלא יהיה אפשרות לקיים מצות תפילין ולקיים את השבת קודש. וחזן מזה 'פן יבוא והכני אם על בנים' שישלמו על חינוך הבנים שלנו, כי הרי הם נותנים הכסף והפרנסה חו"ש לבני ישראל, והם יהיו הבעלי בתים עלינו. השם ירחם על עמו בני ישראל.

(מעשה שלום/ מרכינו שלום מקאמרנא)

**גְּמֻלִים מִיַּנְיֻקוֹת וּבְגִינֵיהֶם שְׁלֹשִׁים פְּרוֹת אַרְבָּעִים וּפְרִים עֶשְׂרֵה
אַתְנַת עֶשְׂרִים וְעִנְרִים עֶשְׂרֵה (לב טז).**

'אתנת' חסר דחסר וא"ו. עיין בליקוטי תורה שמואל, כי על ידי שנתן יעקב לעשו אתנת, מצד זה נתאבק עמו שרו של עשו, ונעשה צלע על ירכו ונפגם הנבואה, כי הם עשר כתרין דמסאבותא. ויעקב עשה בזה פגם כמה שמסר 'אתנת' לעשו הרשע, כי הם היו צריכין להיות כבושין תחת יעקב, ויעקב עשה זה מצד שראה הגלות הגדול המר מסר לו שלא יקטרג עלינו, כי המעלה הזאת באה לו מצד יעקב. כי כל מה ששלח יעקב לעשו יש בו צורך לעבודה, 'עוים' הם התורה כמ"ש ה' עז לעמו יתן (תהלים כט יא), ואלמלא יצר הרע לא היה חרותא דשמעתתא (זוהר ח"א קלח). 'רחלים' מספר רפ"ח, שהם התפלות המבררין רפ"ח ניצוצין, ובעיתא בת יומא שהוא התפלות והמסירות נפש, לא היה בעת ביטול יצר הרע (מהרהרן סד). וכן 'מיניקות' גומלי חסדים ופרנסה ועסקי עולם הזה, אלמלא יצר הרע לא היה אדם בונה בית כמבואר במדרש (תנחומא פ"ח). וכן 'פרים ופרות' לפריה ורביה, דוה אי אפשר בלתי יצר הרע. ולזה כל מה ששלח לו להמתיקו לצורך עבודה יפה עשה. אבל 'אתנת' קליפה ורע גמור לא היה לו למסור לעשו הרשע, כי אי אפשר להמתיקם עד לעתיד בעת שחיטתו. (היכל הברכה/ מרכינו יצחק אייזיק מקאמרנא)

שולחן הטהור

לקט הלכות מספר 'שולחן הטהור' וזר זהב'
לרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא ז"ע

דיני תפילין בפרטות. סימן כה

יא. מי שקשר וכרך תפילין של יד ולא בירך וסת,
יתירם ויברך כדינו להניח על של יד ועל מצות על
של ראש:

בהלכות קטנות (ח"ב סימן קיט) כתב: מי שהניח תפילין של יד וכרך ג'
כריכות העליונות ולא בירך וסת בנתיים מברך שתיים כיון דברכות אינן
מעכבות מיקרי שפיר סח בין תפלה לתפלה ומברך שתיים, מובא בבאה"ט
סוף סק"ח. והשיג עליו הארצות החיים (המאיר לארץ סק"ג) דהא אם
לבש ט"ק ולא בירך ואח"כ לבש הס"ג יכול לברך ברכה אחת על שניהם
כמ"ש בשו"ע (סימן ח ס"י) וה"ה בזה חוזר ברכת להניח גם אש"י הקודמת
וא"צ לברך רק ברכה אחת להמחבר ע"ש, מובא בביאה"ל ס"ו ד"ה ואם
הפסיק. אמנם רבינו הוסיף שיתירם דאז לכ"ע מברך שתיים.

יב. לא יחלוץ תפילין עד אחר עלינו^א, אבל יכול
לחלוץ של רש"י ולהניח ר"ת אחר ק"ש ותפלה^ב.

א. כדאיתא בפע"ח (שער התפילין פ"ז) - מהראוי שלא יסורו התפילין
לפחות עד שיאמר עלינו, להעמיד הארת מוחין ד"א. ובשעה"כ (ציצית
דרוש ו) - גם לא היה [מרן האריז"ל] מסיר תפילין וטלית עד שהיה גומר
כל התפילה ועליו לשבח ועל כן נקוה לך כו', וכ"ה שם (תפילין דרוש ה)
- דע כי צריך להתפלל כל התפילה אחר שתניח תפילין ואחר שתגמור
עלינו לשבח ועל כן נקוה לך אז תסיר התפילין. מובא בט"ז (סימן קכז
סק"ד) ובבאה"ט (סק"ט) ע"ש. ובא"ר סק"ד כתב - ובשו"ע מהר"י לוריא
כתב לא תסיר התפילין עד אחר עלינו לשבח ועל כן נקוה לך, ע"כ. וכן
כתב מקור חיים וסיים עד שיאמר פסוק והיה ה' למלך על כל הארץ וגו',
כי זה תכלית השלימות שיהיה ה' אחד ושמו אחד, ע"כ. ובשמן ששון
(ציצית דרוש ו אות י) כתב - ועי' להרב ברכי יוסף (סימן כה סק"א) שם
שהביא מהר"א אזולאי ז"ל וטעמו נסתר ונגלה לבעליו וכן ראוי לנהוג גם
מי שאינו יודע הטעם וכו' יע"ש, ולענ"ד אפשר הטעם הוא כאשר יחנו כן
יצאו, ע"ד סדר ד' חלקי המעשה שהם כנגד אב"ע, דצריך להניח ציצית
ותפילין קודם התחלת סדר התפילה כנ"ל, כן ע"ז ממש הוא אחר
העמידה עד עלינו לשבח שיורד השפע בעולמות אב"ע, ואמירת עלינו
לשבח הוא בחינת המקיף הגדול המקיף כל העולמות יחד, ואיך מסיר
התפילין השייך לבריאה ואצילות קודם המשכת המקיף הנוגע להם.

ב. בשו"ע סימן לד ס"ב כתב - ואחר התפלה יניח של ר"ת. וכתב הפמ"ג
שם משב"ז סק"ב וז"ל: וחדשים מקרוב חולצין תפילין דרש"י ומניחין
תפילין דר"ת לאחר קדושת של י"ח, ובאמת מלבד שעושין שלא כדין המבואר בסימן כ"ה סעי' ג'^א (נהגו העולם שלא לחלוץ תפילין עד אחר קדושת ובה לציון,
הגה - ויש מי שכתב על צד הקבלה שלא לחלוץ עד שאמר בהם שלש קדושות וארבע קדישים, דהיינו לאחר קדיש יתום, והכי נוהגים המדקדקים, גם צריך לכיין
בתפלת י"ח לש"ץ לא לעסוק בדבר אחר, ולא רציתי לשאול כלל אותם ולא רוצה אני בתירוצם. וע"ע בשוה"ט סימן לד ס"ד.

מעשה אבות

פי חנני אלהים וכי יש לי כל (לג יא).

סיפרה הרבנית מחברתה הקדושה של רבינו הגה"ק רבי יצחק
יהודה יחיאל מקאמרנא ז"ע, אך היה רבינו מופשט מכל חיזו
דהאי עלמא, והיה דבוק בחי עולמים, וכה סיפרה: סבלנו עניות
ודחקות, ולא פעם רעבנו ממש ללחם. ופעמים רבות לא היה לנו
אפילו פרוטה בבית כדי להכין צרכי שבת, ומכיון שהתביישתי
שהשולחן המכוסה מפה צחורה לכבוד שב"ק יעמוד ריק, ולכן
שמתי שתי לִבְנִים במקום החלות, וכיסיתי אותן במפה רקומה,
ולמאפיה שלחתי סיד מלא מים מכוסה וקשור כי התביישתי שלא
להטמין חמין. ומכל מקום היה רבינו יושב ולומד ועוסק בעבודה"ת,
כאילו יש לו כל. ולא פעם ראיתי אך שהיתה אש מלהטת
סביבותיו, ופניו היה בוערים כלפידים.

וכן מסופר שפעם נודמן אל רבינו, אחד מן הרבנים החשובים, ולא
היה לרבינו כסא להושיבו, ציווה לבניו שיביאו שתי אבנים וישמו
אבן שלישית על גביהן וככה ישבו. תמה הרב האורח ואמר: אפשר
בעל בית תלמיד חכם אין לו כל היתים בביתו, אפילו לא מטה
ושולחן. השיב לו רבינו, וכבודו למה אין לו כאן שולחן וכסא. אמר
לו האורח אני הרי עובר אורח כאן. השיבו רבינו בנחת, אף אני
אינני אלא עובר אורח כאן, ולמה לנו לדאוג דאגת מחר, כלום כבר
תקנו את היום. כשהלך האורח אמרה הרבנית לרבינו, אבקש ממך
לא להזמין עוד אורחים בביתנו, הלא בושה היא לקבל אורחים
ברלי דלות כזו. ענה לו רבינו: הרי כבר כמה שנים, שאני עמל על
הדלות הזה, ועדיין את מתביישת בזה.

תולדות קאמרנא

מכתב שלום

זכיתי להבין כונתו, דסוף סוף בשעה שפושטן כונתו לקיים מצות תפילין ולהתחיל
בקיום מצות ש"י ואח"כ הש"ר, ולצורך כך יצטרך לסלק הש"ר מידו, [שהרי בשעה
שמסלקן מעל ראשו הן מונחין בידו] וחל עליו דינא דאין מעבירין ע"ה, וצ"ת.

ב. ועל מה שנהג רבינו בהאי עובדא שבא לידו שקרא ללוי ביום שני דחנכה את
הקריאה דיום ראשון, וחזר וקרא ללוי חיובא דיומא. צריך להבין דנהי דס"ל
לרבינו שצריך לחזור ולקרא דכל שיכול לתקן את המעוות אין קפידא בתוספת
קרואים, אבל מדוע קרא ללוי קריאה זו, הרי אין לעלות לוי אחר לוי משום
פגמו של ראשון, ובשלמא אי הוי ס"ל דלא יצא הראשון בקריאתו ניחא, אבל
כיון שיצא ידי חובת קריאה אלא שלא קרא כתיקונו, ועתה בהוספה זו בא לתקן
את הקריאה א"כ הוי עדיף טפי שיקרא קריאה זו לישראל, אם לא דנפרש כונתו
שהיה קורא שוב לאותו לוי שקרא בראשונה, ואח"כ הוי מצי נמי לקרות לישראל,
ומעשה שהיה כך היה, וצ"ת.

בברכת יפוצו מעינותיכם חוצה

ז. י. ירושלים עיה"ק

תשובת המערכת:

א. כוונת רבינו הוא: דהנהגה האיש הזה למעשה קיים מצות תפילין ולא היה
בדעתו לקיים עוד פעם, אך היות שנודע לו שהיה בזה דנדוד עבירה כהירושלמי,
ולכן בא לתקן העבירה, אם כן לא שייך לומר לו אין מעבירין וכו' לחזור
ולהעביר, שזה לא רצונו לקיים עוד פעם מצות תפילין בצורה כזה, בודאי גם
הנמ"י יודה בזה. ובפרט עפ"י קבלה עשה פגם גדול מאוד וזה נקרא קיצוץ
בנטיעות רח"ל כידוע ליר"ח ובא לתקן את הנ"ל ואיך יאמרו לו לחזור ולפגום.

ב. פשיטה שקרא לאותו לוי, היתכן לקרוא ללוי אחר בתמיה?.

כבוד מערכת עטרת שלום מפיצי תורת קאמרנא בדורנו

בתור קורא קבוע של גליונים הי"ל מידי שבת בשבתו, הנני רוצה לשתף אתכם
בהנאה והתועלת המיוחדת אשר יש לי מידי שבת קודש מהגליון שלכם, אם כי
אני קורא הרבה גליונות, אבל יש יחודיות בגליון שלכם המלא כולו בתוכן ורעיון
נפלא, אם בפרפראות של הצדקים הקודמים לשלשלת בית קאמרנא, שיש בהם
מילי מעלייתא לפאר בהם את שולחן שב"ק, וכן הסיפורים שאתם מביאים
במעשה אבות הם בטעם של פעם, גם התיאור התמציתי על צדיקי הדורות הם
משפיעים שפע רוחני ומשאירים רושם חסידי חזק על כל קוראם, ובהחילי לקרות
בגליונכם נתת לי אור חדש של פוסק קדום בעל השלחן הטהור אשר משנתו
קב ונקי בבהירות ובמקורותיהם הנאמנים, והעולה על כולנה דברי קודש מכ"ק
אדמ"ר שליט"א דברים נפלאים ונוראים, אשר מצוה רבה היא להפיצם בכל
תפוצות ישראל.

אגב רציתי להעיר על שני נקודות במשנתו של בעל השלחן הטהור' שהבאתם
בגליונים מספ"ה'ק 'מעשה אורג', שלא זכיתי להבינם.

א. מה שמבאר רבינו בדעתו של הנמוקי יוסף דאם געג בשל ראש תחילה צריך
להניחו ולסלקו אח"כ כדי שיוכל להניח השל יד קודם כדי לקיים המצוה כסדרו,
לא הבנתי מה היא התועלת במה שסילקם מעל ראשו, הרי הא פשיטא שהדין
של אין מעבירין על המצות אין זה דווקא כשמניח את התפילין בפעם הראשון
ביום, אלא גם אלו המניחין תפילין בתפלת מנחה ופגע בשל ראש תחילה לדעת
הנמ"י יצטרך להניח הש"ר קודם משום דין דאין מעבירין על המצות, וא"כ הכא
נמי בשעה שמסלק הש"ר מראשו הרי הם מונחים באותו רגע בידו, וא"כ מאותו
סיבה שהיה צריך בתחילה להניח הש"ר קודם דאין מעבירין עה"מ, גם עתה
כשרוצה לחזור ולהניח כסדרן והתפילין ש"ר עתה בידו, איך יסלקן מידו ויניח
הש"י קודם, הא אין מעבירין עה"מ, ומש"כ רבינו 'שהרי מצות ש"ר כבר יצא', לא

הרה"ק רבי דוב בער בן רבי אברהם המגיד הגדול ממעזריטש צוק"ל י"ט כסליו תקל"ג

תולדותיו

בשנה האחרונה לחייו היה מגיפה בגלילות מעזריטש ועבר לגור אצל תלמידו רבי זושא בעיר אניפולי, ושם נסתלק ונטמן ביום י"ט כסליו תקל"ג. וזהו אשר נכרת על מצבתו: פ"ג אדמו"ר רשכבה"ג המוה"ג הגאון בנגלה ובנסתר כל רז לא אנס לו הנשר האלקי בוצינא קדישא איש מופת הלא הוא מורינו ורבינו מוה"ר ר' דוב ב"ר אברהם זלה"ה נפטר שנת תקל"ג י"ט כסליו. נאמן ביתו ומשמשו היה הרה"ק רבי שלמה לוצקער זצ"ל בעל הדברת שלמה, והוא אשר הדפיס והוציא לאור ע"פ תבל את תורת רבו בספריו 'מגיד דבריו ליעקב' ו'ליקוטים יקרים'.

לעיר מעזיבזו ורבינו הבעש"ט ריפאו מחליו. מסופר שבאותו מעמד למד עמו מאמר אחד מספר עץ חיים למרן האר"י ז"ל, ומיד שהתחיל הבעש"ט ללמוד המאמר נתמלא הבית אורה וקולות וברקים ממש כמו בשעת נתינתו מסיני, ומאז נתקשר המגיד למרן אור שבעת הימים בראותו דרך לימודו של מרן אור שבעת הימים עם כל החיות והנשמה, המגיד נשאר אצל מרן הבעש"ט ונעשה לתלמידו המובהק ממש, ולאחר הסתלקותו נתעטר בכתר ההנהגה להנהיג את דרך הבעש"ט ופרסמם והפיצם ע"פ תבל עד היום הזה. שימש במגידות בערים טורטישין קוריץ דובנא ומעזריטש.

נולד בעיר לוקאטש בשנת תס"ד לאביו רבי אברהם זצ"ל, מגזע היחס עד דוד המלך ע"ה, בהמלצת רבי שלמה דוב בער רבה של העיר לוקאטש שראה לפניו נער עילוי ובעל כשרונות הלך ללמוד בישיבתו של הגאון בעל הפני יהושע, שם קנה דרך הלימוד והפלפול.

לאחר נישואיו אע"פ שעסק לפרנסתו כמלמד דרדקי למד לעצמו וקנה הרבה ג"כ בפנימיות התורה בתורת הח"ן וחי חיי פרישות וסיגופים. המגיד מטבעו היה חלוש בגופו ובמיוחד על רגליו ובני משפחתו בקשו ממנו שישע למרן אור שבעת הימים הבעש"ט הקדוש כדי שיקבל ממנו רפואה לגופו, ואחרי הפצרות מרובות נסע

היצר לא היה התלהבות לתפלה, כי עיקר התפילה דביקות והתלהטות אש להבת שלהבת, ולא שיצקו כמו קורא בשדה צעק לבס אל ה'.

(אוצר החיים במדבר קלד ע"א)

מחלוקת

ואמר הקדוש רבינו דוב שמיום שנחלקה מלכות בית דוד אין לך אדם שיאמר שום חידוש בתורה שלא יהיה מנגד נגדו, אפילו אינו בנמצא כאן הוא מעבר לים בוודאי כידוע.

(הקדמה לחומש היכל הברכה)

דרך הצדיק

כמו שאמר אדונינו המלך רבינו הקדוש מוה"ר ר' דוב בער זכותו יגן עליו ועל כל ישראל, כל צדיק ערום כל ערמות של עולם הזה יעשה בדעת ברוח הקודש, וכסיל יפרוש אף פרישות של הוא עולת.

(נוצר חסד אבות פרק ג' משנה יז)

בגנות הגאון

כמו ששמעתי בשם רבינו רבי בער ממעזריטש זלה"ה שבא אצלו ישראל נאה, והבין רבינו זלה"ה שהוא מלא וגדלות וגאון ולא היה לו שום ביטול לפניו, אמר לו ראה שיש לפני בית הר קטן של זבל אם בא אצלי ישראל נאה ומניח שם הפסולת שלו גם כן אצל הזבלים שלפני ביתי מוטב, ואם לאו הרי לקח חצי גם הפסולת שלי והבן.

(זקן ביתו משנה ד' אופן ט"ז)

הכרעת המגיד

הוועד לפני בשם הרה"ג המקובל מוה"ר"א זצ"ל מקאמרנא, שקבלה בידו שהיה עובדא בבית מדרשו של מרן הגה"ק ר' בער ממעזריטש זצ"ל בעת שהיו שם תלמידיו גדולי ישראל שנשמט הפרק של הכנף המחובר לגוף, והמו"צ שבעיר סמך על דעת הפרי חדש והכשיר, וערערו עליו הגדולים ורובם הגה"ק הנ"ל החזיק ביד המו"צ ויצא בהיתר, ולכן מי שהורה להקל בהפסד מרובה וצרכי שבת אין מוניתין אותו. ולא אכחד כי מעולם לא עלה בלבי לסמוך על זה הפי' לצרף דעתם, עד שהוועד לפני העובדא ממעזריטש שהובא שם בקיצור, והרב הגה"צ ר' אייזיק מקאמרנא זצ"ל פסק כן להלכה למעשה בכל עת מצוא באמרו שהוראת אדמו"ר ממעזריטש מכריע אצלנו.

(דעת תורה ה' טריפות סימן נג סעיף יז ובהשמטות)

וירדת נכסיד, ובאמת הקדוש רבינו מרוב ענוה שלו השיג כך, כי באמת כשמקרבין עצמו לצדיק צריכין להיות בביטול והכנעה אין ממש ובאהבה

עדות המגיד על תורת רבינו המהרי"א ז"ע"א

כתבתי בחצות הלילה ואח"כ למדתי גמרא, ונפל עלי שינה וישנתי וראיתי את רבינו הקדוש מוה"ר ר' דוב בער זלה"ה, ומרוב שמחתי דחקתי ונכנסתי ואמרתי רבינו הקדוש ילמדנו אורחות חיים ואמר וכו', ואח"כ שאלתי אתו על ענין חידושי שאני מחדש בתורה, והשיב טוב ומקובל למעלה, ואמר לי כמה דרכים וחידושים בעניני חסירות ויתירות וחזרותי לפניו, אעפ"כ שירדתי לזה העולם נשכח ממני הכל בעוונתי.

(היכל הברכה דברים קעה ע"ב)

סמיכת רבינו המהרי"א ז"ע"א

מרן הקדוש אור שבעת הימים הבעש"ט הוסמך מאחיה השילוני הנביא, וסמך תלמידו אור מופלא רבינו אדונינו המלך הקדוש רבינו דוב והוא סמך את תלמידו אור סתום רבינו אלימלך, ואת תלמידו רבינו יעקב יצחק מלובלין, וגם מרן זה מוה"ר יעקב יצחק נסמך מהקדוש אלקי רבינו יחיאל מיכל תלמיד מרן הריב"ש טוב, ומרבינו אלימלך, ומרן הקדוש מו"ה יעקב יצחק מלובלין סמך את מורי דודי הקדוש רבינו צבי, והוא סמך את העני הזה בשבועה להשפיע מאורו ומאור מרן לכל העולם וכו'.

(לשון רבינו המהרי"א בהקדמתו לחומש היכל הברכה)

גדולה, ושם במדת אין לית שמאלא בההוא עתיקא כולא ימינא, והצפון והדרום כלולין יחד עד אחד, כי שם האחדות הגמור יכולין להמשיך עושר וחכמה מאחדות הפשוט, וזה העשיר לא נתבטל במידת אין לפני רבינו הקדוש וירד מנכסיו, ורבינו מרוב ענוה שלו כידוע גודל ענוה שלו לא אמר לו אלא ברמז.

(היכל הברכה במדבר ה' ע"ב)

תפילה

וידוע ממורינו ורבינו ר' בער על מאמר הז"ל (סנהדרין סד.) דתפסוה ליצר ולא אשתכח בעיתא בת יומא, כי בעיתא קאי על תפלה כי כשנתבטל

קשת של אש

פעם אחת עמד מורי ורבי רבינו יהושע העשיל מאפטא בתוך הקהל יראים, ואמר שהוא אינו מאמין לעצמו אפילו רגע, ובפרט ליונגע לייט (אברכים) של דור זה אפילו לזקנים, ועמד שם זקן אחד מגיד מבארנאו ששימש את רבינו הקדוש מוה"ר ר' דוב בער, וזכה לראות קשת של אש על רבינו בעת התפילה, והיה בן תשעים שנה ואמר לזה המגיד אני מאמין שלא יסוג אחור אבל לא לאחר.

(נתיב מצותיך נתיב אמונה שביל ה')

מעין עולם הבא

אחריו קם רבינו הקדוש קודש קדשים רבינו דוב בער המאיר לארץ, והיה לו שלוש מאות תלמידים כולם בעלי רוח הקודש אמיתי, עליו עמדו נחשים ועקרבים בלי שיעור עד שהסיתו גם לגדולי הדור והיה ריב ומחלוקת מה שלא היה בזמן קרן, וכל זה הסיבה על ידי שהצדיק הולך בכל יום ממדריגה למדריגה עומדים עליו נחשים ועל ידם נקרעו כל הדינים ממנו, עד שנתגלה לו אור עליון מעין עולם הבא לילך מעולם ועד עולם מדריגות גדולות, כי בודאי מי שהולך עם זבל וקש ותבן לא יעמו עליו ליסטים והולך בשלום עם זבל שלו המריח, אבל ההולך באבנים יקרות כמה רוצחים וליסטים עומדים עליו.

(נתיב מצותיך נתיב היחוד שביל ד')

כסא השכינה

כמו שאמר רבינו קודש קדשים מלאך אלקים ממש חיות נפשינו רבינו דוב בער מראוונע, שעסק כמה שנים עד שטיהר לגמרי מדה אחת, ואח"כ ישב ועסק עד שהעביר חשך ודין רע של מדה אחרת עד שזכה ונעשה כסא השכינה ממש, והוא עבודה קשה לקבל כל כך חשכות ומרירות וטילטול וצער וגלות ודוחק ועוני ובזיונות וחלישות דעת ממש עד עפר עד שזכה לנועם אור עליון באמת, בלתי טעות מקליפות ננה כי הרבה טעות ומטעין יש בעולם וצדיקיא אתכפיין קמיהו.

(נתיב מצותיך נתיב התורה שביל א')

גודל ענותנותו

ומעשה היה בימי איש אלקים הגאון אלוקי מורינו ורבינו דוב שנתקרב אליו איש אחד עשיר מופלג וירד מנכסיו ונעשה עני, ושאל לו הסיבה והשיב, עד כן עמדת בצפון וכשקרבת עצמך להפיק חכמה נכנסת לדרום ונתרחקת מצפון